

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1986-1987

4 DECEMBER 1986

VOORSTEL VAN DECREET

— van de heer H. Suykerbuyk C.S. —

houdende wijziging van artikel 2 van de Gemeentewet

VOORSTEL VAN DECREET

— van de heer H. Coveliers C.S. —

houdende regeling van de voordracht van burgemeesters in het Vlaamse Gewest

VERSLAG

namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Taaldecreetgeving
uitgebracht door de heer P. Tant

Zie :

129 (19851986)

- Nr. 1 : Voorstel van decreet
- Nr. 2 : Advies van de Raad van State
- Nr. 3 : Advies van het Overlegcomité
Regering-Executieven
- Nr. 4 : Beslissing van het Overlegcomité
Regering-Executieven

130 (19851986)

- Nr. 1 : Voorstel van decreet
- Nr. 2 : Advies van de Raad van State
- Nr. 3 : Advies van het Overlegcomité
Regering-Executieven
- Nr. 4 : Beslissing van het Overlegcomité
Regering-Executieven
- Nr. 5 : Amendement

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer L. Kelchtermans.

Vaste leden : de heren G. Cardoen, M. Desutter, L. Kelchtermans,
P. Tant, A. Vangronsveld, E. Vankersbilck ;
de heren H. Boel, R. De Wulf, M. Galle, G. Temmerman ;
de heren G. Sprockeels, M. Van houtte, F. Vermeiren ;
de heren J. Desseyn, W. Luyten.

Plaatsvervangers :

de heren J. Ansoms, F. Bosmans, A. Deneir, H. Suykerbuyk, V. Van
Eetvelt, G. Willems ;
de heren H. De Loor, E. Derycke, H. Knuts, R. Van Steenkiste ;
de heren E. De Groot, J. Devolder, E. Peetermans ;
de heren F. Baert, J. Belmans.

DAMES EN HEREN,

De Commissie heeft onderhavig voorstel, samen met het voorstel van decreet van de heer H. Coveliers c.s. houdende regeling van de voordracht van burgemeesters in het Vlaamse Gewest – Stuk 130 (19851986) – Nr. 1 besproken op 21 oktober, 6 november en 20 november 1986. Drie vergaderingen werden volledig gewijd aan een grondig onderzoek van de juridische en politieke aspecten van deze voorstellen.

**1. Historisch overzicht van de voorstellen
van decreet**

Toen de voorstellen van decreet respectievelijk op 14 april 1986 (door de heer H. Suykerbuyk) en op 16 april 1986 (door de heer H. Coveliers) bij het Bureau van de Vlaamse Raad waren ingediend heeft de Voorzitter van de Vlaamse Raad op 23 april 1986 op basis van artikel 47, 1 en 3 van het Reglement van Orde van de Vlaamse Raad, met verwijzing naar artikel 85bis van de gecoördineerde wetten op de Raad van State inzake deze voorstellen aan de Afdeling Wetgeving van de Raad van State het beredeneerd advies gevraagd over de bevoegdheid van de Vlaamse Raad.

De Raad van State oordeelde op 7 mei 1986 dat beide voorstellen van decreet buiten de bevoegdheid van de Vlaamse Raad vallen.

Conform artikel 3, § 3 en 4 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en op basis van artikel 48, 1 van het Reglement van Orde van de Vlaamse Raad richtte de Voorzitter van de Vlaamse Raad zich vervolgens op 16 mei 1986 tot de Eerste Minister in diens hoedanigheid van Voorzitter van het Overlegcomité.

In zijn vergadering van 24 juni 1986 stelde het Overlegcomité vast dat geen consensus kon worden bereikt om een gemotiveerd advies te geven.

Ondertussen had de Conseil de la Communauté française op 21 mei 1986 een motie goedgekeurd waarbij hij stelde dat hij in zijn belangen ernstig benadeeld werd door de twee voorstellen. Tegelijk wordt op basis van artikel 32, § 1 van de gewone wet van 9 augustus 1980 de schorsing gevraagd van de procedure met het oog op overleg.

Dit overleg vond plaats in de Verenigde Commissies voor Samenwerking op 1 juli 1986, maar leidde niet tot een akkoord.

Conform artikel 32, § 1, tweede alinea van de gewone wet van 9 augustus 1980 werd het geschil nog dezelfde dag aanhangig gemaakt bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Deze was op 17 juli 1986 van mening dat de Franse Gemeenschap niet in haar belangen kan worden geschaad door voorstellen van decreet die niet van toepassing zijn, noch voor de Franse Gemeenschap, noch op het grondgebied van het Waalse Gewest.

Het Overlegcomité Regering-Executieve volgde dit gemotiveerd advies echter niet. Op 1 augustus 1986 was het van oordeel dat de bedoelde voorstellen van decreet van aard zijn om de Franse Gemeenschap ernstig te benadelen.

Beide indieners handhaafden niettemin hun voorstel van decreet na deze beslissing.

**II. Inleidende toelichting van de heer H. Suykerbuyk,
indiener van het decreet houdende wijziging van artikel 2
van de Gemeentewet (Stuk 129)**

Het decreet, dat ertoe strekt de Vlaamse Regering te betrekken bij de benoeming van burgemeesters in het Vlaamse Gewest, luidt aldus :

„In artikel 2 van de Gemeentewet wordt na het derde lid een nieuw lid ingevoegd luidend als volgt : „Met het oog op de uitoefening van de bevoegdheden bepaald in artikel 59bis, paragraaf 2 en op basis van artikel 107quater van de Grondwet worden de burgemeesters van de gemeenten in het Vlaamse Gewest voor benoeming voorgedragen door de Vlaamse Executieve.”

Dit decreet houdt in, aldus de indiener, dat de benoeming van de burgemeester door de Koning behouden blijft. Het besluit, dat het staatshoofd ondertekent, wordt hem voorgelegd door de Minister van Binnenlandse Zaken.

Nieuw is echter wel dat voorzien wordt in een organieke regeling van het voordrachtrecht.

Als dit voorstel van decreet rechtskracht bekomt, zal de Minister van Binnenlandse Zaken voor de gemeenten, gelegen in het Vlaamse Gewest, slechts een ontwerp-besluit aan het staatshoofd kunnen voorleggen, mits de voor benoeming in aanmerking komende persoon werd voorgedragen door de Vlaamse Executieve.

De indiener herinnerde eraan dat de burgemeester tegelijk de emanatie is van het lokale gezag en de vertegenwoordiger van het centrale gezag. Uit hoofde van die functie is hij bijvoorbeeld hoofd van de politie.

In artikel 46 van de bijzondere Wet van 8 augustus 1980, wordt onder meer gesteld dat de gemeenschappen en gewesten de lokale overheden met de uitvoering van hun decreten en reglementen kunnen belasten. Daardoor is de burgemeester niet alleen de vertegenwoordiger van het centrale gezag, maar ook van het regionale gezag. Hij voert decreten uit en besluiten van de Executieve. In bepaalde decreten is trouwens de burgemeester met name genoemd, als uitvoerder van decreten.

De burgemeester zou, gelet op de drie-dubbele functie best benoemd worden door de Koning en de Executieve in onderling overleg. Dit is de meest, met de dubbelfunctie van de burgemeester aangewezen procedure. Zij is echter in de praktijk de minst efficiënte en daarom wordt geopteerd voor een voordrachtrecht in hoofde van de Vlaamse Executieve. We komen daarop later nog terug.

De indiener wees vervolgens op de voorgeschiedenis van het voorstel van decreet.

De Voorzitter van de Vlaamse Raad heeft de ontvankelijkheid van dit decreet onder ogen genomen, maar heeft er zich toe beperkt het advies van de Raad van State te vragen. Deze open aanpak van de Voorzitter van de Vlaamse Raad laat toe over dit voorstel van decreet op een volwassen wijze van gedachten te wisselen, het te onderzoeken en zo nodig bij te schaven.

Ondertussen luidt het advies van de Raad van State (7 mei 1986) dat het voorstel van decreet ingaat tegen artikel 107quater van de Grondwet en de toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 in verband met de zogenaamde „Implied powers” wordt afgewezen.

De Raad dient met een advies van de Raad van State geen re-

kening te houden, maar toch zal gepoogd worden t.o.v. dit – zeer summiere – advies de bestuursopbouw binnen het Vlaamse Gewest uit te leggen, om dan na te gaan of daarmee grondwettelijke bepalingen worden miskend. Ook daarop komen we later nog terug.

Het Overlegcomité van 1 augustus 1986 heeft vastgesteld dat het voorstel van decreet van aard is om de belangen van de Franse Gemeenschap ernstig te benadelen. Men kan niet ernstig volhouden dat het belang van de Franstaligen geschaad is. Alleen de centrale regering zou benadeling kunnen invoeren. Dit is trouwens tijdens de vergadering van de Verenigde Commissies voor Samenwerking van de Vlaamse Raad en de Franse Gemeenschapsraad uitdrukkelijk gesteld en men mag ter zake noteren dat het aanbod om door overleg tot een oplossing te komen niet werd geaccepteerd. Inderdaad kan men zich voorstellen dat ook in het Waalse Gewest een dergelijk voorstel van decreet, dat bevoegdheidsverruimend is voor dat Gewest, zou kunnen behandeld worden.

Ook moet worden verwezen naar het gemotiveerd advies van 17 juli 1986 van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, waar gesteld werd dat voorstellen van decreet, waarvan de toepassing binnen de grenzen van het Vlaamse Gewest blijft, de belangen van het andere Gewest niet kunnen schaden.

Ten slotte **weze** vermeld dat de Voorzitter van de Vlaamse Executieve heeft gezegd dat men om louter **juridisch-technische** redenen in het Overlegcomité liet notuleren dat het ter zake om een belangenconflict zou gaan. De Voorzitter van de Vlaamse Executieve heeft duidelijk gesteld dat het nooit de bedoeling was dit voorstel voorwerp van een belangenconflict te maken.

Overigens dient opgemerkt dat de beslissingen van het Overlegcomité in geen enkel opzicht de behandeling van dit voorstel van decreet in de weg staan.

Meer ten gronde werden door de indiener volgende **bedenkingen** geformuleerd :

1. Dit voorstel van decreet is een poging om de bestuursopbouw binnen het Vlaamse Gewest op een meer coherente wijze te organiseren. Met name is het de bedoeling de Vlaamse Executieve te doen deelnemen aan de benoeming van de burgemeester, vertegenwoordiger van het regionale gezag in het lokale bestuur. Dit lijkt nodig want men ziet niet goed in hoe een burgemeester beslissingen van een Executieve kan uitvoeren – wat toch een zekere hiërarchische verhouding onderstelt – als die Executieve met zijn aanstelling geen uitstaans heeft.

Als dat uitgangspunt wordt bijgevalen, is de daaropvolgende vraag : heeft de Vlaamse Raad de bevoegdheid om bij wijze van decreet te zeggen dat de Executieve aan de benoemingsprocedure van een burgemeester op beslissende wijze mag deelnemen ?

Laat ons vooreerst vaststellen dat de bijzondere wet van 8 augustus 1980 over de aangelegenheid van de bestuursorganisatie binnen de Gewesten en Gemeenschappen bijzonder zwijgzaam is. Alleen artikel 46 van de gewone wet van 8 augustus 1980 (zie supra) geeft een aanduiding.

Gesteld wordt dat, krachtens artikel 108 van de Grondwet de provinciale en gemeentelijke instellingen bij wet worden geregeld. Dit zou betekenen – volgens diegenen die de decretaal wetgever niet bevoegd achten – dat alleen de Nationale Wetgever bevoegd is.

Ook wordt gezegd dat in algemene zin de Gemeentewet niet

bij wege van decreet kan gewijzigd worden. Voor deze stelling is er geen duidelijke wettekst, tenzij de artikelen 3 1 en 108 van de Grondwet.

Artikel 3 1 van de Grondwet stelt dat de uitsluitend gemeentelijke en provinciale belangen door de gemeenteraden worden geregeld, volgens de beginselen bij de Grondwet vastgesteld.

Vermits de benoeming van een burgemeester, in zoverre deze ook vertegenwoordiger van het centrale en regionale gezag is, geen uitsluitend gemeentelijk belang is, kan gesteld worden dat artikel 3 1 van de Grondwet niet toepasselijk is. Dit artikel 31 verwijst bovendien naar de beginselen, bij de Grondwet vastgesteld.

Wij vinden deze beginselen terug in artikel 108 van de Grondwet.

Daarin wordt gezegd :

„De provinciale en gemeentelijke instellingen worden bij de wet geregeld. De wet verzekert de toepassing van de volgende beginselen :

1. de rechtstreekse verkiezing van de leden van de provincieraden en de gemeenteraden ;
2. de bevoegdheid van de provincieraden en van de gemeenteraden voor alles wat van provinciaal en van gemeentelijk belang is, behoudens goedkeuring van hun handelingen in de gevallen en op de wijze bij de wet bepaald ;
3. de decentralisatie van bevoegdheden naar de provinciale en gemeentelijke instellingen ;
4. de openbaarheid van de vergaderingen der provincieraden en gemeenteraden binnen de bij wet gestelde grenzen ;
5. de openbaarheid van de begrotingen en van de rekeningen ;
6. het optreden van de toezichthoudende overheid of van de wetgevende macht om te beletten dat de wet wordt geschonden of het algemeen belang geschaad.”

Als men artikel 108 van de Grondwet samen met artikel 3 1 leest kan men stellen dat de gemeentelijke organisatie, waarvan de beginselen worden aangegeven, bij wet geregeld worden. Of de wijze van benoeming van een burgemeester tot de gemeentelijke instellingen behoort, is helemaal niet vanzelfsprekend.

Weliswaar wordt in artikel 108 van de Grondwet over de verkiezing van de leden van de gemeenteraad gesproken (omdat dit een strikt gemeentelijke aangelegenheid is) maar niet over de benoeming van de burgemeester (dit is geen uitsluitend gemeentelijke aangelegenheid).

Overigens moet worden aangestipt dat artikel 108 de gemeentelijke vrijheden onder de hoede van de wet wilde stellen, om ze aldus tegen de uitvoerende macht te beschermen (zie Mast – Overzicht van het Belgisch Administratief Recht (1981), nr. 309).

Artikel 108 van de Grondwet heeft dan ook in de eerste plaats een historische achtergrond. De grondwetgever achtte de garantie van de wetgever groter voor de lokale besturen, dan maatregelen te nemen door de uitvoerende macht (zie Mast – Overzicht van het Belgisch Administratief Recht (1981) – Nr. 320).

2. Er is reeds gezegd dat volgens artikel 46 van de gewone wet van 8 augustus 1980 de lokale overheden kunnen belast

worden met de uitvoering van beslissingen van de Raad en de Executieve.

Anders gezegd, de realisatie van het beleid, overeenkomstig de bevoegdheden, in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 opgesomd, kan en moet gebeuren samen met de lokale overheden. Dit impliceert dat de functie van de burgemeester, naast zijn uitsluitend gemeentelijke taken, niet alleen deze is van vertegenwoordiger en verantwoordelijke van het centrale gezag.

In het arrest nr. 18 van het Arbitragehof (arrest 26 juni 1986) wordt gesteld dat de Vlaamse Gemeenschap mag optreden als een materie (in casu de veiligheid) geen zuiver nationale materie is gebleven. Men kan dus vergelijkenderwijze stellen dat de Vlaamse Gemeenschap bij wege van decreet mag optreden als blijkt – wat hier het geval is – dat de burgemeester die moet worden aangesteld, krachtens artikel 46 van de gewone wet een regionale bevoegdheid heeft.

De burgemeester is dus een medewerker van de Executieve.

In de huidige stand van zaken wordt aangenomen dat de Minister, die een burgemeester moet voordragen aan de Koning, de voordracht moet toetsen aan de vereisten van „goed bestuur” van de gemeente (arrest 26.943 Raad van State – 30 september 1986 – Broers tegen de Belgische Staat).

Als aangenomen wordt dat de burgemeester kan geroepen worden om mee te werken aan de uitvoering van beslissingen van de Executieve, mag men aannemen dat het criterium „goed bestuur” dat in hoofde van de voorgedragen burgemeester moet aanwezig zijn, (arrest 26.943 Raad van State) meebrengt dat de Executieve moet kunnen deelnemen aan de aanstelling van deze gemeentelijke magistraat.

3. Het voorstel van decreet neemt zoals gezegd als uitgangspunt dat de bestuurlijke inrichting binnen het Vlaamse Gewest hiërarchisch is opgebouwd. In dat opzicht is het interessant te verwijzen naar het antwoord dat de Raad van State geeft aan de Minister van Binnenlandse Zaken, toen deze vroeg welke plaats de provinciegouverneur inneemt ten opzichte van het centrale en regionale gezag (cf. verslag Vankeirsbilck bij het wetsontwerp tot wijziging van sommige bepalingen van de hoofdstukken II van titel VII en I van titel IX van de provinciewet – Kamer, Stuk 781 (1983-1984) – Nr. 12 van 26 oktober 1984).

De Raad van State zegt onder meer dat de gouverneur orgaan is van het centrale gezag, maar dat hij ook onderrichtingen van Gemeenschappen en Gewesten kan krijgen; daar oefent hij die bevoegdheden uit, hem toegekend door de wetten van augustus 1980 krachtens een „functionele ontubbeling”. In beginsel is hij gehoorzaamheid verschuldigd aan de Centrale Regering, maar dit beginsel moet ter zake de voogdij, genuanceerd worden.

Dit advies is in die mate interessant dat men de provinciegouverneur in de gewestelijke bestuurshiërarchie een bepaalde plaats wil geven.

Wat geldt voor de provinciegouverneur, geldt ook voor de burgemeester. Ook deze publieke gezagsdrager moet in de hiërarchie een bepaalde plaats innemen.

Interessant aan dit advies van de Raad van State is wel dat dit zeer voorzichtig geformuleerd wordt. Dit in tegenstelling tot het advies bij dit voorstel van decreet, waar de Raad van State niet ingaat op de toch belangwekkende vraag welke de plaats is van de burgemeester in de gewestelijke bestuurshiërarchie, maar zich ertoe beperkt te zeggen dat artikel 107quater

van de Grondwet dit voorstel van decreet niet toelaat en artikel 10 van de bijzondere wet evenmin kan ingeroepen worden.

4. Bij de gekozen oplossing in dit voorstel, namelijk een voordrachtrecht van de Executieven, kan opgeworpen worden dat de Executieve de Nationale Regering, die de benoeming aan de Koning voorlegt, in een keurslijf plaatst. Met andere woorden, de inbreng van de Executieve is gradueel het belangrijkste : zonder voordracht geen benoeming.

Dit is gedeeltelijk waar, maar het alternatief is : de Executieve slechts een adviserende rol toe te bedelen. Daardoor komt de Executieve te weinig aan bod.

Overigens is de vraag, bij een overzicht van de bevoegdheden van de burgemeesters, of de meeste gemeentelijke taken niet tot de sfeer van de gewest- en gemeenschapsbevoegdheden behoren (ruimtelijke ordening, leefmilieu, culturele aangelegenheden, natuurbeschoud). Met uitzondering van de veiligheid, waarbij de burgemeester hoofd van de politie is en rechtstreeks verantwoordelijk voor brandbeveiliging, behoren de meeste gemeentelijke aangelegenheden tot de bevoegdheid van het Gewest en de Gemeenschap.

Dit is een argument én om de Executieve bij de benoeming te betrekken én om een zeker overwicht aan de Executieve te verlenen. Dit overwicht van de Executieve is echter niet zo beslissend als men op het eerste gezicht zou denken. „Zonder voordracht geen benoeming” is niet, helemaal juist.

In het voorstel kan het zijn dat er geen benoeming volgt. Met andere woorden, men is wel gebonden door de voordracht van de Executieve, maar de Koning is niet verplicht te benoemen. Men kan verder ook de Executieve uitnodigen een andere voordracht te doen.

Men kan het voordrachtrecht van de Executieve in de tijd beperken, bijvoorbeeld gedurende 60 dagen na de gemeenteraadsverkiezingen ; daardoor wordt het voordrachtrecht van de Executieve in de tijd beperkt.

Het advies van de Raad van State in verband met dit voorstel van decreet

Het zou niet correct zijn te stellen dat een Advies van de Raad van State niet bindend is en dat men het dus naast zich kan leggen. Ook al is dat zo, is het goed na te gaan of naast dit advies — dat zeer bondig is — geen andere bedenkingen en adviezen mogen geplaatst worden.

1. De Raad van State stelt in zijn advies bij dit voorstel van decreet dat volgens artikel 107quater aan de gewestelijke organen enkel bij een bijzondere wet bevoegdheden kunnen opgedragen worden.

De tekst van artikel 107quater luidt als volgt : „De wet draagt aan de gewestelijke organen welke zij opricht en welke zijn samengesteld uit verkozen mandatarissen de bevoegdheid op om de aangelegenheden te regelen, die zij aanduidt...”

Artikel 107quater van de Grondwet zegt dus zeer duidelijk dat gemeentelijke organen bevoegdheid hebben om bepaalde aangelegenheden te regelen.

De „aangelegenheden” zijn deze, die in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 in artikel 6 zijn aangeduid.

Het gaat om inhoudelijke bevoegdheidspakketten (cf. artikel 6, § 1 „De aangelegenheden, bedoeld in artikel 107quater

zijn...“) en hebben niets te zien met de procedures om tot de aanstelling van bestuurders te komen. Dit is des te meer waar omdat de relatie gemeente – gewestelijke overheden (toezicht enzovoort) in de bijzondere wet worden besproken, waar het woord „aangelegenheden” (zie artikel 6, bijzondere wet en artikel 107quater) niet voorkomt.

Er zijn dus redenen om de procedure tot aanstelling van een burgemeester niet te rekenen tot „de aangelegenheden” waarover artikel 107quater spreekt.

Men kan opwerpen dat, mits wijziging van de bijzondere wet, „de aangelegenheden”, in artikel 6 opgesomd, kunnen aangevuld worden. Dat is juist, maar het verschil tussen artikel 6, waar „inhoudelijk” bevoegdheden worden opgesomd en artikel 7, waar de hier besproken materie thuis hoort, en waar geen verwijzing naar de terminologie van artikel 107quater wordt gemaakt, rechtvaardigt de vraag : zijn de gewestelijke aangelegenheden, in artikel 107quater genoemd en in artikel 6 van de bijzondere wet opgesomd (onder voorbehoud van latere aanvulling) naar inhoud niet van een andere soort dan de bestuurlijke inrichting die haar grenzen vindt in hetgeen artikel 108 van de Grondwet bepaalt ?

2. De Raad van State stelt in zijn advies dat artikel 10 van de bijzondere wet ter zake niet mag ingeroepen worden. De benoeming van een burgemeester heeft geen direct verband met de aan de gewesten toegekende bevoegdheden. Wij hebben reeds kunnen aanhoren dat dit verband wel bestaat : de burgemeesters zijn medewerkers van de Executieve om hun bevoegdheden op lokaal plan uit te werken.

Het medezeggenschap vanwege de Executieve in die benoeming zou niet „onontbeerlijk” zijn voor de uitoefening van die bevoegdheden.

Hier moeten we even stilstaan bij de juiste betekenis van de bevoegdheden, zoals die zijn toegekend in de wetten van 1980. De bevoegdheden die aan de gewesten zijn toegewezen zijn geen uitzonderingsbevoegdheden, die restrictief dienen te worden geïnterpreteerd. De nota over de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap inzake persoonsgebonden materies opgesteld door een Commissie van Advies onder leiding van Prof. K. Rimanque, (Vlaamse Raad, Stuk 312 (1984-1985) – Nr. 1 van 23 april 1985), is daarover zeer duidelijk.

Het is belangrijk na te gaan of, volgens de termen van artikel 10 van de bijzondere wet dit decreet, waarbij de Executieven de voordracht doen bij burgemeestersbenoemingen, „onontbeerlijk” is voor de uitoefening van de bevoegdheid van de Executieve. In de nota van de genoemde Commissie van Advies wordt (onder nr. 38) over de term „onontbeerlijk” het volgende gezegd :

„Er moet een verband van onmisbaarheid bestaan tussen de zelfstandige specifieke bevoegdheid van de Gemeenschappen en de uitgeoefende „impliciete” bevoegdheid. Doch dit verband mag . . . niet in abstracto worden beoordeeld, . . . doch dient in concreto beoordeeld te worden in het licht van de redelijke alternatieven van de Gemeenschappen om de in hun zelfstandige bevoegdheden besloten doelstellingen te realiseren, rekening houdend met de daarvoor beschikbare middelen om maatschappelijk relevante gevolgen te kunnen realiseren. Indien deze voorwaarden vervuld zijn is aan de vereiste van onontbeerlijkheid voldaan.”

Als men deze tekst van de Commissie van Advies projecteert op dit voorstel, kan zonder veel tegenspraak worden gesteld dat de Gemeenschappen hun doelstellingen slechts kunnen realiseren op een maatschappelijk relevante wijze, als er

een innig verband bestaat tussen de Executieve en haar politieke lokale ambtsdragers en medewerkers. Dit verband bestaat niet als de Executieve aan de benoeming geen deel kan hebben en dus moet een formule gevonden worden opdat de Executieve bij de benoeming zou worden betrokken. Dit is het voorstel van decreet dat voorligt.

Deze beschouwingen worden gegeven onder voorbehoud. Immers, ook hier blijft de vraag open of „de aangelegenheden” waarover artikel 10 spreekt, niet enkel die materies gelden, die in artikel 6 van de bijzondere wet zijn opgesomd.

Het voorstel om de Executieve bij de benoeming van de burgemeesters te betrekken, is een proeve van rechtsvinding, die aansluit bij hetgeen meerdere juristen aangeven om extensief te werk te gaan bij de toepassing van de wetten van 1980.

Als men langs decretale weg tot aan de uiterste grens gaat, grens die eventueel door het Arbitragehof zal worden aangegeven, is dit een probaat middel om de uitbouw van een federale staat, zonder botsingen met de andere gemeenschap tot stand te brengen. Het zal niet altijd mogelijk zijn zo te handelen, gelet op de onvolkomenheden van de wetten van 1980 en de noodzaak om deze te wijzigen.

Met dit voorstel van decreet blijft men binnen het raam van de wetten van 1980, omdat deze wetten een bestuursinrichting onderstellen, die noodzakelijk is voor de goede functionering van de Vlaamse Gemeenschap en omdat geen enkele wet ten aanzien van de voorgelegde procedure een duidelijk verbodsteken plaatst.

III. Inleidende toelichting van de heer H. Coveliers, indiener van het decreet houdende regeling van de voordracht van burgemeesters in het Vlaamse Gewest (Stuk 130)

Inleider hield er vooreerst aan het preciese voorwerp van zijn voorstel van decreet te omschrijven.

Aangezien de burgemeester een gedeelte van het Vlaamse gezag ontvangt en dit gezag in zijn gemeente ook dient uit te oefenen, is het volgens hem evident dat deze burgemeester eveneens dient aangesteld te worden onder de controle van het Vlaamse gezag, namelijk de Executieve.

Het is duidelijk dat dit voorstel slechts een stap is in de richting van het doel, namelijk de benoeming te laten geschieden door de regeringen van de gemeenschappen, in Vlaanderen dus de Vlaamse Executieve. Vermits dit echter op dit ogenblik niet realiseerbaar is dient in ieder geval de inbreng geregeld te worden die de Vlaamse Executieve bij deze benoemingen dient te hebben, teneinde het gezag waarvan zij een gedeelte overdraagt aan deze burgemeester, te kunnen vrijwaren.

De basis van het decreet is artikel 107quater van de Grondwet. Dit hoeft geen verder betoog. In tegenstelling met het door de heer Suykerbuyk voorgestelde decreet, baseert dit voorstel zich op het bijzonder toezicht voorzien in artikel 7b van de bijzondere wet.

Immers, daar waar het algemeen toezicht geregeld is, geldt dit in ieder geval niet voor het specifiek toezicht.

Bovendien kunnen de zogenaamde taalgrensgemeenten en faciliteitengemeenten slechts bereikt worden wanneer op basis van het specifiek toezicht wordt gelegifereerd.

Uiteraard bestaat er geen enkel bezwaar dat, eens het systeem van de eigen decretale regeling aanvaard, het tweede lid

van het artikel 2 van het voorstel van de heer Suykerbuyk zou worden ingevoegd als artikel 3 van het voorliggend voorstel.

Immers, daar waar het „voorstel Suykerbuyk” enkel spreekt over de voordracht van de kandidaat-burgemeesters door de Vlaamse Executieve, wordt in dit voorstel ook gesproken over de respectieve gemeenteraden.

Indiener verklaarde echter er geen bezwaar tegen te hebben dat de regeling van het voordrachtrecht van de gemeenteraadsleden later zou worden geregeld via een afzonderlijk decreet.

Aangaande de opmerkingen van de Raad van State betreffende het voorgestelde decreet meende indiener dat deze gebaseerd zijn op een begripsverwarring.

Inderdaad, de Raad van State baseert de onbevoegdheid van de Vlaamse Raad op het feit dat de benoeming van een burgemeester een handeling zou zijn die aan de centrale bevoegdheid is voorgehouden.

Onafgezien van het feit dat de benoeming van een burgemeester inderdaad nog steeds door de centrale Belgische regering gebeurt, moet toch opgemerkt dat niet de benoeming wordt gevisieerd maar wel de voordracht van een kandidaat-burgemeester.

Deze voordrachtregeling bestaat op dit ogenblik juridisch niet zodat de Vlaamse Raad terecht aan rechtsvinding doet wanneer zij nu via een decretale weg deze voordracht gaat reglementeren. Tot op heden is het zo dat de manier waarop de kandidatuur uiteindelijk terecht komt bij de Minister van Binnenlandse Zaken van de Belgische regering, geregeld wordt via circulaires. Men heeft dus een soort praetoraal recht gecreëerd.

De gouverneur van de provincie doet een onderzoek, de procureur-generaal doet een onderzoek en op deze manier komt men tot een zogenaamde voordracht van de kandidaat. Dit alles is echter niet in de wet bepaald.

Strikt genomen zou men om het even welke inwoner van een gemeente op dit ogenblik aan de Koning kunnen voorstellen om burgemeester te worden. Indien het zou gaan om iemand buiten de gemeenteraad dan dient wel het eensluitend advies van de bestendige deputatie bekomen te worden.

Wettelijk bestaat er geen enkele regeling van het „voordrachtrecht” betreffende de kandidaat-burgemeesters.

Rekening houdend met artikel 7b van de bijzondere wet kan de Vlaamse Gemeenschap, vermits het specifiek toezicht uitdrukkelijk tot haar bevoegdheid behoort, de manier regelen waarop in het Vlaamse Gewest de kandidaat-burgemeesters worden voorgedragen.

Met andere woorden, in de praktijk zal het hierop neerkomen, dat daar waar voordien, op basis van het pretoriaans recht, de gouverneur en de procureur-generaal hun advies schrijven omtrent een kandidaat, het in de toekomst de Vlaamse Executieve zal zijn die op basis van een duidelijke decretale regel de kandidaat zal voordragen aan de Koning.

De opmerking van de Raad van State doet dan ook niets ter zake, vermits deze opmerking zich steeds baseert op de foutieve veronderstelling dat aan de Vlaamse Executieve een benoemingsrecht zou worden toegekend daar waar het hier gaat om een recht van voordracht.

Wel is het duidelijk dat de Koning, in casu de Minister van Binnenlandse Zaken, niemand zal kunnen benoemen die niet door de Vlaamse Executieve is voorgedragen. Inleider wijst

vervolgens op een aantal zogenaamde „praktische bezwaren”.

Er werd opgemerkt dat dit voorstel een ruim appreciatie-recht geeft aan de Vlaamse Executieve, die een politiek lichaam is.

Hiertegenover dient volgens de indiener, onmiddellijk gesteld te worden dat ook de Belgische Minister van Binnenlandse Zaken een politieke figuur is, en dat meer waarde dient gehecht te worden aan de, in raad vergaderde Vlaamse ministers, dan aan één Belgische Minister van Binnenlandse Zaken.

Overigens zal de Vlaamse Executieve de politieke verantwoordelijkheid van haar voordracht moeten dragen en hier ook voor kunnen gesanctioneerd worden in het kader van de Vlaamse Raad.

Anderzijds is het evident dat het appreciatierecht van de Executieve niet beperkt zal blijven tot het onderzoeken van de mogelijkheden van de kandidaat om zich uit te drukken in één of andere taal, liefst het Nederlands.

De Vlaamse Executieve zal er moeten over waken dat zij haar gezag of het gedeelte ervan dat de burgemeester toekomt, overdraagt aan iemand die de nodige garanties biedt dat dit gezag „goed” zal uitgeoefend worden.

Trouwens, dezelfde appreciatie wordt op dit ogenblik gedaan in hoofde van burgemeesters, of kandidaat-burgemeesters, die niet worden benoemd omwille van het feit dat een strafrechtelijk onderzoek tegen hen hangende is, zelfs wanneer dit onderzoek nog niet is afgesloten.

Een niet onbelangrijk argument dat kan worden opgeroepen is de vraag in hoeverre het benoemingsrecht van de Koning niet in het gedrang komt ten gevolge van dit voorstel.

Het is duidelijk dat de keuze-vrijheid van de Koning blijft bestaan. Hij heeft de mogelijkheid te benoemen, of een andere kandidaat aan de Vlaamse Executieve te vragen.

Het voordragen van een kandidaat buiten de Raad doet aan deze regeling niets af.

In feite komt dit neer op een consolidatie van de huidige situatie, vermits in de meeste gevallen de Minister van Binnenlandse Zaken niet zelf tot een keuze van een burgemeester overgaat, maar dit in grote mate overlaat aan de voordracht die moet geschieden door een meerderheid van de gekozenen. Ook nu beperkt de Minister van Binnenlandse Zaken zich er toe eventueel indien hij niet akkoord gaat met de kandidaat, een andere voordracht te vragen.

Er wordt dus in geen enkele mate afbreuk gedaan aan de prerogatieven van het staatshoofd.

Bij wijze van besluit wijst indiener erop dat het huidige voorstel dient gezien te worden als een stap naar het federalisme.

Het Vlaamse gezag kan slechts toevertrouwd worden aan ondergeschikte besturen, wanneer er voldoende controle is over deze ondergeschikte besturen, wat impliceert dat de Vlaamse Executieve ten minste de mogelijkheid moet hebben om deze kandidaten voor te dragen, in een vrij kort tijdsbestek.

Dit alles hangt samen met de noodzaak van een splitsing van het Belgisch ministerie van Binnenlandse Zaken, waarvan overigens, wanneer de voogdij over de gemeenten volledig wordt toevertrouwd aan de Executieve, het werkingsterrein bijzonder beperkt zal zijn.

De door de Gemeenschapsminister in deze Commissie aangekondigde tuchtprocedures ten opzichte van de burgemees-

ters, kadert volledig in dit systeem. Immers, wanneer de Vlaamse Executieve het recht zal hebben, op basis van een decretale regeling, de burgemeesters voor te dragen, dan vloeit hieruit automatisch ook het recht voor om deze, bekleeders van een gedeelte van het Vlaams gezag, aan een tuchtprocedure te onderwerpen.

Het verheugt de indiener ten slotte dat op basis van de twee voorstellen van decreet, die weliswaar een verschillend stramen voorzagen, er wellicht uiteindelijk tot een sluitende regeling zal kunnen worden gekomen waarvan zijns inziens moeilijk kan gezegd worden dat zij voorbij gaat aan de huidige pseudo-federale inrichting van de Belgische Staat.

IV. Algemene bespreking

Bij de aanvang van de algemene bespreking verklaarde de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening, namens de Vlaamse Executieve bereid te zijn om elk initiatief te steunen dat aan de bedoeling van de indieners van de voorliggende voorstellen tegemoet komt.

Hij verklaarde trouwens de bedoeling te hebben om van zijn kant initiatieven te nemen die de effectiviteit van de voorstellen zullen versterken. Het volstaat immers niet zekere normen en criteria te hanteren bij de benoeming, aldus de Gemeenschapsminister, Ten minste even essentieel is het de burgemeester ertoe te nopen de decreten van de Raad en de besluiten van de Executieve te eerbiedigen.

Daartoe zou langs decretale weg worden voorzien in een zeker toezicht- en tuchtsysteem.

Door verschillende leden werden twijfels geformuleerd aangaande de bevoegdheid van de Vlaamse Raad in deze aangelegenheid.

Weliswaar was zowat de ganse Commissie het erover eens dat de benoeming van de burgemeesters een aangelegenheid is waartegenover de Vlaamse Executieve niet onverschillig kan blijven. Zoals de gouverneur op provinciaal vlak, speelt de burgemeester op lokaal vlak ook een rol in de voorbereiding en de uitvoering van de decreten van de Raad en de besluiten van de Executieve.

Hij is dus de vertegenwoordiger in een gemeente van het nationale en van het regionale gezag.

Het leek iedereen dan ook zowat vanzelfsprekend dat de Executieve bij de benoeming van de burgemeesters zou worden betrokken.

Sommigen vroegen zich echter af of de voorliggende voorstellen onder juridisch oogpunt wel de aangewezen regeling voorstellen.

Een lid vroeg zich met name af of een decreet dat er zich op beroept een gewestelijke aangelegenheid te regelen wel zal kunnen dienstig zijn om voornamelijk taalproblemen te ondervangen. Zal de Executieve in toepassing hiervan tot een toetsing op basis van de taalwetgeving kunnen komen, zo vroeg dit lid zich af, hierbij verwijzend naar artikel 59bis, §4 van de Grondwet, waar bepaald wordt dat het taalgebruik in bestuurszaken niet door de Gemeenschapsraden kan geregeld worden onder meer in gemeenten of groepen van gemeenten palend aan een ander taalgebied en waar de wet het gebruik van een andere taal dan die van het gebied waarin zij gelegen

zijn, voorschrijft of toelaat. Op die wijze, aldus spreker, dreigt men met deze decreten zijn doel voorbij te schieten.

Andere leden vroegen zich af of het juridisch niet meer verantwoord en haalbaar zou zijn om in hoofde van de Executieve te voorzien in een adviesrecht nopens de kandidaturen voor het ambt van burgemeester. Weliswaar zou het advies van de Executieve een louter politiek gezag hebben, wat niet zou betekenen dat de Koning het zonder meer naast zich kan neerleggen, vermits het zou gaan om de uitdrukkelijke wilsuiting van een representatief orgaan van de Vlaamse Gemeenschap.

Een voordeel van dergelijke regeling zou er trouwens in bestaan dat zij strikt juridisch gezien, de bevoegdheden van de Koning onverkort laat. Sommigen vroegen zich trouwens af of de niet-benoeming van een voorgedragen kandidaat geen conflict doet ontstaan dat het voorwerp kan uitmaken van de in de gewone wet van 1980 voorziene conflictenregelingen.

Ook de Gemeenschapsminister vroeg zich af of het door deze decreten aangereikte middel wel het beste is en drong erop aan aandacht op te brengen voor een oplossing van ons probleem door een decretale regeling van het toezicht- en tucht-recht in hoofde van de burgemeesters.

Sommige leden vroegen enige duidelijkheid nopens de in uitzicht gestelde regeling van het tuchtrecht. De Gemeenschapsminister verklaarde echter ter zake eerst het advies van de Raad van State te willen inwinnen, zodat het voorbarig is deze aangelegenheid nu reeds in het debat in te brengen.

Een lid vroeg zich af wat het praktisch nut zal zijn van de goedkeuring van de voorliggende voorstellen. Gesteld dat een decreet zou bepalen dat de kandidaat-burgemeesters worden voorgedragen door de Vlaamse Executieve, dan rijst de vraag of de Minister van Binnenlandse Zaken hierdoor is gebonden.

Moet de Minister van Binnenlandse Zaken dan trouwens alleen maar functioneren als een soort doorgeefluik ?

Tot nog toe is het de Minister van Binnenlandse Zaken die de kandidaat-burgemeester voor benoeming bij de Koning voordraagt. Wanneer het voordrachtrecht voortaan zou berusten bij de Executieve, waarbij de Minister van Binnenlandse Zaken zou gebonden zijn door deze voordracht, dan doet dit volgens het lid ook institutionele problemen rijzen. Er is immers geen binding tussen de Executieve en de Kroon. De Kroon kan dus niet door de Executieve worden gedekt.

In antwoord op voormelde kritische opmerkingen werd er vooreerst op gewezen dat alvast de indieners van de voorstellen geen genoegen kunnen nemen met een louter adviesrecht in hoofde van de Executieve,

Dit zou volgens hen niet de oplossing brengen voor de problemen die ons nu bezig houden aangaande de benoeming van de burgemeesters.

Onder verwijzing naar hun inleidende uiteenzetting wezen de indieners er nogmaals op dat ook de Executieve partij is bij de benoeming van een burgemeester, temeer omdat een vrij groot deel van de bevoegdheden aan de uitoefening waarvan de burgemeester op lokaal vlak deelneemt, behoren tot de aan de gemeenschappen en de gewesten overgedragen bevoegdheden en aangelegenheden.

Het loont dus de moeite om, zonder de huidige bevoegdheidsverdeling tussen het nationale en het regionale niveau geweld aan te doen, toch voldoende creativiteit aan de dag te leggen om te komen tot een formele betrokkenheid van de Executieve bij beslissingen die haar niet onverschillig kunnen laten, vermits het gaat over de benoeming van mandatarissen

die op het lokaal vlak moeten instaan voor de voorbereiding en de uitvoering van het door haar ontworpen beleid. Beide indieners pleitten dan ook om op enigerlei wijze aan rechtsvinding te doen teneinde tot een opvulling te komen van de hiaten in de huidige wetten op de staatsvorming, zonder deze op enigerlei wijze geweld aan te doen.

De huidige gemeentewet bepaalt dat de burgemeester door de Koning wordt benoemd. De beide voorstellen eerbiedigen dit beginsel.

In de loop van de jaren is een zekere procedure gegroeid die wordt gevolgd om de benoeming als het ware voor te bereiden. Het zijn meestal de gemeenteraadsleden die de kandidaat-burgemeesters voordragen bij de Minister van Binnenlandse Zaken, die zich mede laat leiden door de adviezen vanwege de gouverneurs en de procureurs-Generaal.

Wanneer de tekst van de huidige gemeentewet de tot standkoming van voormelde procedure niet heeft verhinderd, dan kan men zich met reden de vraag stellen waarom niet zou kunnen worden gedoogd dat ook de Vlaamse Gemeenschap zeggingskracht zou krijgen in genoemde voorbereiding van de benoeming van een kandidaat-burgemeester.

Overigens werd erop gewezen dat ook na de stemming van dit decreet, de bevoegdheden van de Koning en van de Minister van Binnenlandse Zaken niet mogen worden geminimaliseerd.

Het benoemingsrecht blijft nog steeds bij hen berusten ; waarbij zij uiteindelijk beslissen een voorgedragen kandidaat te benoemen of niet te benoemen. Het staat de Minister trouwens vrij de Executieve om een nieuwe voordracht te verzoecken, waarbij het zelfs tot een gesprek dienaangaande kan komen.. Zaak is echter dat de Executieve en dus de Vlaamse Gemeenschap niet buitenspel kan worden gezet, wat in de logica ligt van de bestuursorganisatie die uit de wetten op de Staatsvorming volgt.

Vermits sommige leden vragen hadden nopens de actueel van toepassing zijnde procedure van benoeming van een burgemeester werd hieromtrent een beknopte nota voorgelegd door de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden.

Daarin wordt gesteld dat krachtens artikel 2 van de gemeentewet, de burgemeester benoemd wordt door de Koning. De burgemeester is immers niet alleen het hoofd van de gemeente doch ook de vertegenwoordiger van de Regering.

Daar hij het hoofd van de gemeente is wordt hij, in beginsel, uit de raadsleden benoemd.

De wet vereist niet dat de benoeming moet geschieden uit de leden van de meerderheid van de raad. Die regel wordt evenwel steeds, behalve in uitzonderlijke omstandigheden, door de Regering toegepast.

Uitzonderingen kunnen zijn : wanneer er geen meerderheid bestaat – wanneer de meerderheid ontstaan is door het overlopen van één of meer raadsleden tegen de wil van het kiezerskorps in – wanneer binnen de meerderheid niemand meer bekwaam of waardig is het ambt te vervullen of wanneer in de meerderheid niemand het ambt wil aanvaarden.

In de praktijk doet de meerderheid het voorstel van benoeming tot het ambt van burgemeester. Voor dit voorstel zijn er geen regelen bepaald. De gemeenteraad komt als dusdanig niet tussen in het voordragen van kandidaten voor het ambt van burgemeester.

De voordrachten worden door de gouverneur der provincie onderzocht met het oog op het indienen van bepaalde voorstellen bij de Regering.

Volgens de rondzendbrief van 22 juni 1836 dient de gouverneur te dien einde aan de Minister van Binnenlandse Zaken voor iedere gemeente een staat te doen worden waarop, benevens zijn advies, alle dienstige gegevens vermeld zijn, als daar zijn, de naam van de te vervangen burgemeester, of deze verkozen werd of niet, de naam, het adres, het beroep en de leeftijd der voorgedragen kandidaten, het aantal gemeenteraadsleden die de kandidaten steunen, de kiescijfers en het aantal verkozenen van iedere partij die aan de kiesstrijd deelnamen, de naam der verkozenen, de datum van hun intrede in de gemeenteraad, hun leeftijd, de rang die zij innemen op de lijst der kandidaten en het aantal door hen bekomen voorkeurstemmen.

Voor niet-ontvoogde gemeenten dient daaraan ook het advies van de arrondissementscommissaris te worden toegevoegd.

Behoudens in geval van volstreckte onmogelijkheid dient de provinciegouverneur verschillende kandidaten voor te dragen.

Bij uitzondering kan de burgemeester ook buiten de raad benoemd worden uit de gemeenteraadskiezers die volle vijftientwintig jaar oud zijn. Om de gemeenteraadskiezers echter zoveel mogelijk tegen willekeur of partijdigheid te beschermen, schrijft de wet voor dat de Koning daartoe slechts kan overgaan na het eensluidend advies van de bestendige deputatie te hebben bekomen. Dat advies dient niet uitgebracht te worden over de keuze van de persoon, doch alleen over de gepastheid van de benoeming buiten de raad.

De burgemeester die buiten de raad werd benoemd, is stemgerechtigd in het College van Burgemeester en Schepenen, maar hij heeft slechts raadgevende stem in de gemeenteraad, dit wil zeggen dat hij aan de besprekingen mag deelnemen maar niet aan de stemmingen.

Om tot burgemeester te kunnen benoemd worden en de hoedanigheid van burgemeester te behouden, moet men voldoen en blijven voldoen aan al de vereisten inzake nationaliteit, leeftijd en woonplaats die door de artikelen 65 en 66 van de gemeentekieswet voor het raadslidmaatschap gesteld zijn.

Deze vereisten gelden ook voor de buiten de raad benoemde burgemeesters, die daarenboven gemeenteraadskiezer moeten zijn.

Vooraleer het burgemeestersambt te mogen uitoefenen, is de burgemeester op gevaar af onder de toepassing te vallen van artikel 261 van het Strafwetboek, verplicht de politieke eed af te leggen, zoals deze is vastgesteld door de wet van 1 juli 1860.

De burgemeesters leggen de eed af in handen van de gouverneur of van zijn afgevaardigde.

V. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

Dit artikel is in beide voorstellen identiek.

Met verwijzing naar de bedenkingen, argumenten en standpunten die de indieners hebben uiteengezet in hun inleidende toelichting, zienswijze die door de Commissie werd bijgetre-

den, werd artikel 1 eenparig door de voltallige Commissie goedgekeurd.

Artikel 2

De heer H. Suykerbuyk, als indiener van het voorstel 129, sloot zich aan bij het standpunt van de Commissie dat een wijziging van de gemeentewet bij decreet als onmogelijk moet beschouwd worden. Een decreet dat een specifiek toezicht organiseert leek de aangewezen vorm om de inspraak van het Vlaamse Gewest, bij de voordracht van de kandidaten voor het burgemeesterschap in zijn gemeenten, te verzekeren.

Na enige gedachtenwisseling in de Commissie werd besloten het artikel 2 van het voorstel Coveliers – Stuk nr. 130 – in te lassen als nieuw artikel 2 in het voorstel Suykerbuyk – Stuk nr. 129 –. Mede omwille van taaloverwegingen werd beslist artikel 2 als volgt te libelleren.

„Artikel 2 – Dit decreet organiseert een specifiek toezicht wat de voordracht van de kandidaat-burgemeesters in het Vlaamse Gewest betreft.” Het aldus aangepaste artikel wordt goedgekeurd door de eenparige Commissie.

Artikel 3

Uit de algemene bespreking en voornamelijk uit de inleiding tot de bespreking van zijn voorstel (Stuk 130) was gebleken dat de heer H. Coveliers niet vasthield aan zijn oorspronkelijk opzet om via dit voorstel ook een regeling tot stand te brengen van het voordrachtrecht van de gemeenteraden.

Dientengevolge meende de heer J. Desseyn dat de door hem ingediende amendementen dienaangaande zonder voorwerp waren geworden, zodat zij dan ook werden ingetrokken.

De Commissie was trouwens uitdrukkelijk de mening toegedaan dat de goedkeuring van dit decreet niets wijzigt aan de actuele praktijk wat de voordracht betreft vanuit elk van de gemeenten.

Om inlichting gevraagd nopens de omschrijving in het oorspronkelijk artikel 2 van zijn voorstel waar sprake is van „bevoegdheden bepaald in artikel 59bis § 2 en op basis van artikel 107quater van de Grondwet” verduidelijkte de heer H. Suykerbuyk dat deze libellering het gevolg is van het feit dat, waar artikel 59bis § 2 zelve bevoegdheden opsomt, artikel 107quater er zich toe beperkt aan de wetgever de bevoegdheid te geven om, met een bijzonder versterkte meerderheid, zekere „aangelegenheden” aan de gewesten op te dragen.

In de Commissie werd vrij lang van gedachten gewisseld over de vraag welke criteria de Executieve zal dienen te hantieren bij de keuze van de kandidaten die zij aan de Minister van Binnenlandse Zaken voordraagt.

Door sommige leden werd de vrees geuit dat, bij gebrek aan uitdrukkelijke criteria, voornamelijk partijpolitieke overwegingen in deze doorslaggevend zullen zijn.

Anderen wezen erop dat, om bijvoorbeeld te voorkomen dat „Voerense toestanden” zich zouden voordoen, men niet veel meer zal kunnen doen dan een intentieproces maken in hoofde van de voorliggende kandidaturen, waarbij men zich zal moeten afvragen of kandidaten al dan niet de taal van het gebied zullen willen spreken.

Hiertegenover werd gesteld dat het gevaar voor politieke appreciatie ook nu bestaat.

Er is echter geen enkele reden, aldus indieners om in deze niet ten minste evenveel vertrouwen te geven aan de Vlaamse Executieve als aan de Minister van Binnenlandse Zaken.

De Gemeenschapsminister vertolkte ten slotte nogmaals de mening dat het door hem op het getouw gezette tuchtrecht een oplossing zou bieden voor veel situaties waaraan de regeling van het voordrachtrecht van de Executieve niets zou vermogen te verhelpen. Een tuchtrecht impliceert immers dat men de betrokkenen aan het werk gezien heeft. Men oordeelt dan op basis van concrete gegevens en niet op basis van intenties.

Na enig gedachtenwisseling werd beslist het nieuwe artikel 3 als volgt te libelleren :

„Artikel3 — Met het oog op de uitoefening van de bevoegdheden bepaald in artikel 59bis, § 2 en deze op basis van artikel 107quater van de Grondwet worden de kandidaat-burgemeesters van de gemeenten in het Vlaamse Gewest voorgedragen door de Vlaamse Executieve.”

Het aldus aangepaste artikel wordt goedgekeurd met 14 stemmen bij 1 onthouding.

De gezamenlijke behandeling van beide voorstellen leidde tot de tekst waarvan de titel moet luiden als volgt :

„Voorstel van decreet houdende voordracht van kandidaat-burgemeesters in het Vlaamse Gewest.”

VI. Eindstemming

Ter stemming gelegd werd het globale voorstel van decreet, zoals het door de Commissie artikelsgewijze werd omgevormd en goedgekeurd, aangenomen met 14 stemmen bij 1 onthouding.

De Verslaggever,

P. TANT

De Voorzitter,

L. KELCHTERMANS

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

**Voorstel van decreet houdende voordracht van
kandidaat-burgemeesters in het Vlaamse Gewest**

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

Artikel 2

Dit decreet organiseert een specifiek toezicht wat de voordracht van de kandidaat-burgemeesters in het Vlaamse Gewest betreft.

Artikel 3

Met het oog op de uitoefening van de bevoegdheden bepaald in artikel 59bis, § 2 en deze op basis van artikel 107quater van de Grondwet worden de kandidaat-burgemeesters van de gemeenten in het Vlaamse Gewest voorgedragen door de Vlaamse Executieve.
